

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Noveller

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Noveller", i Blicher, Steen Steensen: *Noveller*, udg. af Esther Kielberg ; Henrik Ljungberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 355. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blic03val-shoot-idm140515385283280/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Noveller

- 234 *E Bindstauv*, *Bindestuen*: I Midt- og Vestjylland fremstillede meget uldtejt. I vintertiden mødtes man på omgang hos hinanden om aftenen. Man satte sig om bordet (*e Skyuuu*); hver udmålte en aftalt mængde garn ud – man fik *molt aa* – lagde garnet på bordet, førte den løse garnende fra bunken op over en krog (*e Kroeg i e Louv ouuer e Skyuuu*) og herfra gennem en krog fastgjort foran på skulderen (se n.t.s. 119). Så begyndte man at strikke om kap for at få fart i arbejdet. Imens fortalte man historier og sang viser. Se *TVP*, 131ff. og *VA* (SSk XXII, 143f). – *Krøn Koustrup*: forbilledet: formentlig skoleholderen i Lystrup Mogens Andersen, hvis forgænger hed Kristen Koustrup. For at øge sine indtægter var MA om sommeren murer og tækkemand. Omtalt i *TVP*, 179. – *vis igjen, vise igen*: angive hvor stjåle ting var. I *TVP*, 151 omtales en mand på egnen, der både kunne v. i og *vens e Vinn*, vende vinden. – *løps ouuer, løse ouer*: sige trylleformularer for at helbrede. – *maahn, mane*: besværge. – *den suet Skuel, den sorte Skole*: om universitetet, som almuen mente var en trolddomsskole for præster og medicinere. – *Lyggot*: De fleste lokaliteter ligger i Lysgård og nærmeste sogne. – *lest ue, liste ved*: tage fat. – *lidd ed, led det*: gik det. – *Pahuse, Papsa*: se i Vium sogn med bebyggelsen Papsahuse. – *framtsakten, fremtalende*: frimodig.

Kjen Pøyster: Staeren sædder o Goulen

Om evt. forbindelse med sagnet om Hagbard og Signe: se *AP* II 340ff.

- 236 *To* (svært oversætteligt): s'lh hvad? elign. – *gi hin Føystpøng! giv hende Føstepenge!*: gør hende gravid! – *kommen skit astej, kommet skidt afsted*: blevet gravid. – *Smækken*: slåen. – *i Minn aa i Ynn, i Minde og i Ynde*: i fordragelighed og sømmelighed.
- 238 *Stokken*: sengestokken, dvs. sengens sidebræt. – *Uhlen tuded (...)* *Hunnen tuded*: dødsvarsler. – *Raakten, Ranen*: se n.t.s. 41. – *Kokken*: Hanen.

Wolle Hannsen: E Skvæpigh

Kilder: formentlig folkevisen om Tule Vognsøn og Sven Graa (*Danmarks gamle Folkeviser* (1853-1976) III, 313) og et sagn, ref. i *DA* IV, 486. Se også *AP* II, 343.

- 240 *Kjasholm, Kærholm*: se n.t.s. 67. – *i de samm Golau, i det samme Godlag*: på samme tid. – *mo, maa*: kan. – *Det passed hun ett om*: Det brød hun sig ikke om. – *kehded, hædede*: passede. – *Doss, Dos*: Es. – *Luhn Kjerik, Lunde Kirke*: således if. *DA* IV, 486; i virkeligheden er der tale om Ungstrup Kirke, som blev lukket 1558 og et par år efter nedrevet. – *Stuelstaah, Stolestade*: kirkebænk. – *Poppeluer, Puspituar*: ophøjet galleri med stølssædet i kirke.
- 242 *Sunthneser, Sunthoser*: strømper uden fødder; brugtes af almuen. – *en Kaarre ful (...), en Kurv fuld (...)*: alm. slutning på eventyr og rems historier.